

Annáll efnahags- og peningamála

Mars 2006

Hinn 28. mars gaf alþjóðlega matsfyrirtækið Standard & Poor's í fyrsta sinn út lánshæfiseinkunnir fyrir íslenskan banka, Glitni banka hf. Langtímaskuldbindingar eru metnar A- og skammtímaskuldbindingar A-2. Horfur um breytingar á matinu eru stöðugar.

Hinn 30. mars var tilkynnt að bankastjórn Seðlabanka Íslands hefði ákveðið að hækka stýrivexti bankans, þ.e. vexti í endurhverfum viðskiptum við lánastofnanir, um 0,75 prósentur í 11,5%. Aðrir vextir Seðlabankans voru einnig hækkaðir um 0,75 prósentur. Vextir á innstæðubrífum til 7 daga og vextir í endurhverfum viðskiptum hækkuðu 4. apríl en aðrir vextir 1. apríl.

Hinn 31. mars gaf Kaupþing banki út skuldabréf (e. structured covered bonds) að upphæð 43,5 ma. kr. Útgáfan var liður í verðbréfun á íbúðalánum bankans og fékk Aaa lánshæfiseinkunn frá matsfyrirtækinu Moody's Investor Service.

Apríl 2006

Hinn 4. apríl birti alþjóðlega matsfyrirtækið Moody's Investor Service sérstaka skýrslu (e. special comment) um stöðu efnahagsmála á Íslandi og komst að þeirri niðurstöðu að Ísland stæði ekki frammi fyrir óhóflegum greiðsluhæfis- eða lausafjárvandræðum vegna óstöðugleika sem nýlega hafði gætt í viðskipta- og fjármálaumhverfi landsins. Skýrsluna má nálgast á heimasíðu Moody's.

Hinn 4. apríl staðfesti alþjóðlega matsfyrirtækið Moody's Investor Service A-2 og P-1 lánshæfiseinkunnir Landsbanka Íslands hf. Um leið tilkynnti matsfyrirtækið að horfum á lánshæfiseinkunn fyrir fjárhagslegan styrkleika, C, yrði breytt úr stöðugum í neikvæðar.

Hinn 4. apríl staðfesti alþjóðlega matsfyrirtækið Moody's Investor Service A-1 og P-1 lánshæfiseinkunnir Kaupþings banka hf. Um leið tilkynnti matsfyrirtækið að einkunn fyrir fjárhagslegan styrkleika, C+, yrði tekin til endurskoðunar til hugsanlegrar lækkunar.

Hinn 4. apríl staðfesti alþjóðlega matsfyrirtækið Moody's Investor Service A-1 og P-1 lánshæfiseinkunnir Glitnis banka hf. og stöðugar horfur. Um leið tilkynnti matsfyrirtækið að horfum á lánshæfiseinkunn fyrir fjárhagslegan styrkleika yrði breytt úr stöðugum í neikvæðar.

Hinn 24. apríl staðfesti alþjóðlega matsfyrirtækið Moody's Investor Service lánshæfiseinkunnir ríkissjóðs Íslands, Aaa fyrir langtímaskuldbindingar og P-1 fyrir skammtímaskuldbindingar. Einkunnirnar gilda bæði fyrir erlendar og innlendar skuldbindingar. Horfur eru áfram stöðugar.

Hinn 1. maí tóku gildi endurskoðaðar reglur Seðlabanka Íslands um lausafjárhlutfall. Eitt af markmiðum endurskoðunarinnar var að tryggja að ekki væru viðskipti innan samstæðu í þeim tilgangi að sniðganga reglurnar.

Hinn 1. maí tóku gildi endurskoðaðar reglur Seðlabanka Íslands um gjaldeyrisjöfnuð. Meginbreytingar á reglunum eru tvær: Opin gjald-

eyrisstaða í einstökum gjaldmiðlum var jöfnuð og fjármálastofnanir geta óskað heimildar til að hafa sérstakan jákvæðan gjaldeyrisjöfnuð utan við heildargjaldleyrisjöfnuð til varnar áhrifum gengisbreytinga á eiginfjárlutfall.

Maí 2006

Hinn 4. maí gaf Seðlabanki Íslands út skýrsluna *Fjármálastöðugleiki* fyrir árið 2006.

Hinn 4. maí tilkynntu fjármálaráðuneytið og Lánasýsla ríkisins nýtt markflokkakerfi ríkisbréfa. Fjármálaráðherra fól Lánasýslu ríkisins að taka upp reglulega útgáfu tveggja ára ríkisbréfa og ríkisvixla til þriggja mánaða til þess að styðja við hagstjórn og bæta vaxtamyndun á skuldabréfamarkaði.

Dagana 8. til 15. maí heimsótti sendinefnd frá Alþjóðagjaldleyrisjóðnum Ísland og kynnti sér stöðu efnahagsmála á fundum með fulltrúum stjórnvalda og atvinnulífs. Álit sendinefndarinnar var birt á heimasíðum Seðlabankans og Alþjóðagjaldleyrissjóðsins 15. maí.

Hinn 12. maí tilkynnti Kaupþing banki hf. að gengið hefði verið frá útgáfu víkjandi skuldabréfa að fjárhæð 1.250 milljóna Bandaríkjadala, eða um 88,5 ma.kr. Útgáfan telst til eiginfjárpáttar B (e. Tier 2).

Hinn 18. maí var tilkynnt að bankastjórn Seðlabanka Íslands hefði ákveðið að hækka stýrivexti bankans, þ.e. vexti í endurhverfum viðskiptum við lánastofnanir, um 0,75 prósentur í 12,25%. Aðrir vextir Seðlabankans voru einnig hækkaðir um 0,75 prósentur. Vextir á innstæðubréfum til 7 daga og vextir í endurhverfum viðskiptum hækkuðu 23. maí en aðrir vextir 21. maí.

Hinn 24. maí tilkynnti Glitnir banki hf. um kaup á sænska verðbréfa-fyrirtækinu Fischer Partners Fondkommission AB. Kaupverð var 3,7 ma. kr.

Hinn 26. maí fór fram undirritun samnings hjá Lánasýslu ríkisins í tengslum við útgáfu ríkisverðbréfa og viðskiptavakt á eftirmarkaði. Nýjar reglur um fyrirgreiðslu til aðalmiðlara ríkisverðbréfa tóku gildi 30. maí 2006. Eingöngu aðalmiðlarar ríkisverðbréfa, Glitnir, KB Banki, Landsbanki Íslands, MP Fjárfestingabanki og Straumur-Burðarás Fjárfestingabanki, hafa aðgang að verðbréfalánum hjá Lánasýslu ríkisins. Samningurinn nær til allra ríkisverðbréfa í stað tveggja áður.

Hinn 30. maí fór fram útbod hjá Lánasýslu ríkisins á nýjum flokki ríkisvixla til þriggja mánaða, RIKV 06 0901, með gjalddaga 1. september 2006.

Júní 2006

Hinn 5. júní breytti alþjóðlega matsfyrirtækið Standard & Poor's horfum um lánshæfismat ríkissjóðs úr stöðugum í neikvæðar vegna aukinnar hættu á harðri lendingu íslenska hagkerfisins. Matsfyrirtækið staðfesti óbreyttar lánshæfiseinkunnir ríkissjóðs Íslands fyrir langtímaskuldbindingar í erlendri mynt AA- og AA+ fyrir langtímaskuldbindingar í íslenskum krónum. Ennfremur var einkunnin A-1+ fyrir skammtímaskuldbindingar í erlendri mynt og íslenskum krónum staðfest.

Hinn 13. júní tilkynnti Glitnir banki hf. að gengið hefði verið frá útgáfu víkjandi skuldabréfa að fjárhæð 500 milljónir Bandaríkjadala, eða um 37 ma.kr. Útgáfan telst til eiginfjárpáttar B (e. Tier 2).

Hinn 14. júní fór fram útböð hjá Lánasýslu ríkisins á nýjum flokki ríkisbréfa til tveggja ára, RIKB 08 0613, með gjalddaga 13. júní 2008.

Hinn 22. júní var gert tvíþætt samkomulag milli Alþýðusambands Íslands (ASÍ) og Samtaka atvinnulífsins (SA) vegna endurskoðunar kjarasamninga. Í fyrsta lagi er gert samkomulag milli forsendunefndar ASÍ og SA vegna endurskoðunar kjarasamninga um launaþróunartryggingu sem tryggja á starfsmanni að lágmarki 5,5% launahækkun undanengið ár. Einnig gerðu SA og ASÍ ásamt landssamtökum þess samning um 15 þús.kr. taxtaviðauka sem bætist við alla mánaðarlaunataxta frá og með 1. júlí.

Hinn 22. júní tilkynnti ríkisstjórnin um framlag sitt til að greiða fyrir samkomulagi Alþýðusambands Íslands og Samtaka atvinnulífsins vegna endurskoðunar kjarasamninga. Framlag ríkisstjórnarinnar var í sjö liðum: 1) Persónuafsláttur hækkar um 8,3% til viðbótar 2,25% hækkun sem áður var ákveðin og skattleysismörk verða verðtryggð með vísitölu neysluverðs. 2) Lög um vaxtabætur verða endurskoðuð ef bætur skerðast verulega vegna hækkunar fasteignaverðs. 3) Barnabætur verða greiddar til 18 ára aldurs í stað 16 ára nú. 4) Í stað 2% lækkunar tekjuskattshlutfalls 2007 kemur 1% lækkun. 5) Framlög til fullorðins- og starfsmenntamála verða aukin. 6) Samstarf verður tekið upp við aðila vinnumarkaðarins um málefni útlendinga á vinnumarkaði og svarta atvinnustarfsemi. 7) Atvinnuleysisbætur hækka um 15 þús.kr. á mánuði hinn 1. júlí. Jafnframt verður hámarksfjárhæð tekju- tengdra atvinnuleysisbóta hækkuð úr 180 þús.kr í 185 þús.kr.

Hinn 27. júní samþykkti ríkisstjórnin í framhaldi af samkomulagi aðila vinnumarkaðarins að 1) lækka tímabundið hámarkslánshlutfall Íbúðalánasjóðs úr 90% í 80% af kaupverði og hámarkslán úr 18 m.kr í 17 m.kr.; 2) fresta um tíma útböðum og nýframkvæmdum á vegum ríkisins; 3) taka upp viðræður við sveitarfélögin í landinu um hliðstæðar frestanir á þeirra vegum.

